

Старовойт М. Р.
студентка, гр. ПУАМ-9
Науковий керівник: **Мороз Ю.Ю.**
д.е.н., професор
Державний університет «Житомирська політехніка»

ВПЛИВ ЕЛЕКТРОННОЇ СИСТЕМИ ДОКУМЕНТООБІГУ НА ОПЕРАТИВНІСТЬ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ У МІСЦЕВІЙ ДЕРЖАВНІЙ АДМІНІСТРАЦІЇ

Електронна система документообігу в місцевих державних адміністраціях поступово перетворюється з технічного інструмента на стратегічний елемент організаційної спроможності. У сучасних умовах публічного управління оперативність ухвалення рішень є не лише управлінською перевагою, а важливою умовою інституційної стійкості, здатності реагувати на зовнішні зміни та підтримувати довіру громадян. Саме тому цифровізація документообігу відіграє ключову роль у трансформації місцевих органів влади: вона створює структуровані, прозорі та контрольовані процеси, які значно прискорюють рух інформації і мінімізують ризики помилок.

Традиційний паперовий документообіг, побудований на фізичному переміщенні документів, ручній обробці сканів, комунікаціях через електронну пошту та месенджери, спричиняє затримки, що можуть тривати днями чи тижнями. За таких умов керівник або відповідальна посадова особа часто змушені чекати на передачу паперу для підпису, а співробітники витрачають значну кількість часу на логістичні дії замість змістовної роботи. Електронний документообіг ліквідує ці проблеми, встановлюючи автоматизовані маршрути, системи нагадувань, уніфіковані шаблони та миттєве підписання документів за допомогою кваліфікованого електронного підпису. Це забезпечує безперервність управлінських процесів, зокрема у випадках відряджень, дистанційної роботи або надзвичайних ситуацій.

Важливим елементом сучасних систем електронного документообігу є інтегровані алгоритми штучного інтелекту, які можуть автоматично визначати ключові реквізити документа, класифікувати звернення, заповнювати метадані та допомагати у вхідній реєстрації. Це суттєво скорочує час первинної обробки

документів і зменшує навантаження на працівників. Міжнародні дослідження підтверджують значний ефект від таких технологій: за даними McKinsey, використання сучасних AI-рішень дозволяє скорочувати час підготовки документації до 60% і знижувати кількість людських помилок на 10–20% [1]. Це не лише збільшує швидкість, а й підвищує стандартизованість та точність управлінських рішень.

У державному секторі ефективність автоматизації підтверджується практичними прикладами. Згідно з аналітичними матеріалами Deloitte, Центр оцінки та дослідження лікарських засобів (FDA CDER) скоротив час обробки документів на 93%, усунувши тисячі годин ручної роботи; інші державні установи — від поліції Північної Ірландії до муніципальних служб США — зменшили час виконання адміністративних процедур з кількох днів до кількох годин [2]. Такі результати демонструють, що цифровізація не є декоративним елементом, а справді змінює ефективність роботи установ у різних країнах та сферах.

Для місцевих адміністрацій електронний документообіг має додаткове значення, оскільки забезпечує прозорість і підзвітність. Централізована система обліку документів дозволяє відстежувати їх рух у режимі реального часу, контролювати строки виконання та уникати втрати матеріалів. Це створює умови для якіснішої взаємодії з громадянами та знижує корупційні ризики. Кожна дія — від реєстрації до підпису — фіксується в системі, і це формує об'єктивний ланцюг відповідальності.

Водночас, впровадження електронного документообігу супроводжується певними викликами. Насамперед це організаційний супротив, спричинений звичкою працівників до паперових процедур і страхом перед змінами. Без навчання, підтримки та правильно побудованої комунікації навіть найкраща технологія може залишитися невикористаною. Другий виклик — це гібридний формат документообігу, коли електронні процеси співіснують із паперовими. У таких умовах загальна швидкість визначається найповільнішою ланкою — папером — тому важливо впроваджувати комплексний перехід до електронного середовища. Третій важливий аспект — робота з історичними архівами. Якщо

значна частина важливих документів залишається у фізичному вигляді, то навіть сучасна система не зможе забезпечити повну інформативність і безперервність ухвалення рішень. Оцифрування архівів є тривалим, але необхідним процесом для формування цілісного цифрового середовища.

Попри зазначені труднощі, переваги електронного документообігу значно переважають. Він дозволяє не тільки прискорити управлінські процеси, а й підвищити якість рішень, зміцнити прозорість та створити передумови для впровадження моделі data-driven governance. Цифрові технології забезпечують доступ до актуальної інформації, полегшують моніторинг, уніфікують процедури та дозволяють місцевим органам влади працювати швидше, ефективніше й відповідальніше. У підсумку це сприяє підвищенню довіри громадян і ефективності публічного управління, що є критично важливим для розвитку демократичних інститутів і модернізації публічної влади в Україні.

Список використаних джерел

1. Generative AI у логістиці та ланцюгах постачання. McKinsey & Company. URL: <https://www.mckinsey.com/capabilities/operations/our-insights/beyond-automation-how-gen-ai-is-reshaping-supply-chains>.

2. Цифрова трансформація та автоматизація у державному секторі. Deloitte Insights, Global governments boost productivity and service by embracing digital transformation. URL: <https://www.deloitte.com/us/en/insights/industry/government-public-sector-services/government-trends/2024/releasing-untapped-government-efficiency-and-productivity.html>.